

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Symmvla Caietani

Cajetan, Thomas

Antverpiae, 1575

Derisio in proximum versa, quemadmodum diuersimodè fieri potest, ita diuersimodè damnanda est.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41716

negligentias excuset à peccato mortali, quia parue sunt, in his præcipuè qui habitualiter in animo gerunt se potius velle mori, quàm peccare mortaliter: Si enim contingit hos esse negligentes in huiusmodi cogitationibus delectabilibus, non est eorū negligentia ex affectu ad delectationē de illo malo opere quod cogitatur. Nec detinentur à tali delectabili vt sit, sed magis ab aliqua passione concupiscentiæ, quæ sine tali delectabili detineret. Et, vt puto, nusquā aut rarissimè sic habituati, in antedictam negligentiam mortalem incidunt. Et hæc ita accipiuntur ad excusandū, vt non soueant ad negligendum.

Derisio in proximum versa, quemadmodum diuersimodè fieri potest, ita diuersimodè damnanda est.

Derisio seu irrisio quæ verbis, aut cachinnis, subannatio, quæ naso rugatu, illusio quæ factis fit, pro quanto quandam deiectionem proximi importat, peccatum est: quia rationi rectæ aduersatur, vt ad hoc paruipendatur proximus, vt erubescat. Est autē quandoque veniale peccatum: vt quum iocose quis paruū aut de paruo deridetur, parua enim erubescencia quasi pro nulla reputatur. Et quandoque mortale: vt quum in iocum deducitur quis, quasi non sit tanti, vt debeat æstimari. Interuenit siquidem tūc maximus illius contemptus, & maior quā in contumeliā & detractionē: quia licet contumeliosus deprimat honorē, & detractor famam, neuter tamen ad tantum personæ contemptum peruenit ad quantum venit irrisor, pro fatuo aut nihilo habens & haberi volens eum quem irridet, vt erubescat comparere inter homines. Et hoc etiam peccatum graue valde, intellige etiam formaliter, hoc est quando fit ex intentione irridendi, quod est tantò grauius, quanto

de

de virtute maiore, aut persona maior deridetur: ut quum deridetur iusti simplicitas, aut persona in exemplum Ecclesie posita, &c. Quod si in Deum & sanctos fiat, & non est simplex irritio, sed blasphemia, ut patet ex supradictis.

Desperatio est obiectum fidei: & per consequens damnabilis.

Desperatio, qua quis desperat, seu non sperat consequi futuram beatitudinem, peccatum mortale est: quia est omissio actus necessari ad salutem æternam, impossibile est enim sine spe operari ad tam excelsum præmium consequendum, sicut sine fide.

Famam proximi qualitercunque denigrans mortaliter peccat.

Detractio qua quis famam absentis denigrat, peccatum mortale est: quia contra magnum, proximi bonum, famam scilicet, tendit formaliter sumpta, hoc est ex intentione lædendi famam: siue fiat dicendo verum, siue falsum, siue asserendo, siue referendo, siue addendo, siue minuendo, siue interpretando, siue tacendo, & quouis alio modo. Si vero non formaliter quis detrahat (hoc est non ex intentione lædendi famam proximi, sed ex loquacitate, aut, &c.) non est peccatum mortale: quia non nisi materialiter detrahit: nisi adeo mortaliter inde lædatur fama proximi, ut actus redeat in naturam suæ formæ, dum non curavit cauere à tanta proximi læsione. Similiter peccatum veniale est, si detractio sit formalis, sed in minimo: quia minimum quasi pro nihilo accipitur à ratione. Simile autem est iudicium de auditione detractoris, scilicet: quod si ex complacètia infamie proximi audit, peccatum est mortale. Et si non malo animo audit, vel peccatum non est: ut si necessitate, aut pietate